

17. oktober 2019

UKA2019/138

Kinguaassiuutitigut meeqqanik atornerluisoqarsimatillugu pineqaatissiisarnerup sakkortusinisaaanik Nunatsinni unnerluussisussaataasut kaammattorneqarnissaat siunertaralugu Naalagaaffeqatigiinnermi oqartussaasut saaffigineqarnissaannik Naalakkersuisut peqquneqarnissaannik Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut.

(Aleqa Hammond, Nunatta Qitornai)

Kinguaassiuutitugt atornerluineq akiorniarlugu suliniarnermi nukissat, periusissat, akissat, sunniuteqarfissat, inatsisissat peqataasussat tamaasa tamaviisa atorlugit sulisoqartariaqarpoq.

Meerartatta amerlanersai aammalu innuttaasuni amerlanerussuteqalersimasut meeraanermi kinguaassiuutitigut atornerlunneqarsimanngikkunik kannguttaattuliorfigineqarsimapput nunaqqatigaavut. Nunaqqativut amerlanerussuteqartut innarligaapput. Kisitsit piviusoq amiilaarnarluinnarpoq, ajunaarnersuuvoq allanit takuneqarsimanngitsoq.

Nukivut tamaasa atorlugit Killiliisamut tunuliaqutaavugut.

Eqqaamavara ilaqutariinnermut naalakkersuisuullunga siullermeertumik meeqqanik kinguaassiuutitigut aammalu suminginnaasarneq akiorniarlugu meeqqanut inuusuttuaqqanullu suliniutit ukiut tamaasa 20 milliuninit ikinnerunngitsunik aningaasaliisartussanngoratta toqqissiallanneq angeqisoq. Toqqissiallanneq angeqaaq pissutigalugu inatsisartut ataatsimoorlutik akiuniarneq siunnerfigimmassuk. 2005-miit maannamut suliaq annikillingeqaaq, kisiannili ullumikkut kisitsisitigut paasisimasavut amerlanerulernikuupput, paasisavut annertunerulernikuupput, kommunit peqataanerulernikuupput, meeqqerisut ilinniarsimasut ilinniarsimanngitsut amerlanerit sakkussanik tigussaasunik peqalernikuupput, akiuniarneq annertusinikuuvoq, suleriuseq toqqaannarnerulernikuuvoq, oqaluuserineqarnera paqumigineqarunnaarnikuuvoq allarpassuillu sullittut katsorsaasullu peqqutaallutik alloriarpugut ilorraap tungaanut. Angujumasarpulli angoqqa-janngilarput.

Politiit ukiumoortumik nalunaarutaat takugaanni kinguaassiuutitigut atornerluineq suli annertoqaaq, massa suliniarneq annertoq ingerlanneqaraluartoq.

Meerartavut ullumikkoqqissaq atornerlunneqartut arlaanni piuvoq. Annernarluinnarpoq, erloqinarpoq amiilaarnarluinnarporlu.

Periutsit suut tamaasa atorlugit akiuuttariaqarpugut. Katsorsarneqarnissaq eqqorneqarsimasunut annertusisariaqarpoq meeraappata inersimasuuppataluunniit tamarmik naligiimmik nukissaqarfigineqartariaqarput.

Nunatta Qitornai

Inatsisartuni

Kinguaassiuutitigut atornerluineq kulturiunngilaq, tamanna uagut tungitsinniit naqissuserusupparput. Inuit Ataqtigiinnit arlaleriarluni oqaatigineqartaraluarpoq kulturiunerarlugu tamannali uagutsinnit taamatut taaneqartarnera erseqqissumik naqissuserusupparput. Pinerliineruvoq nukiit tamaasa atorlugit akiorniagassaq.

Pineqaatissiinerinnaq sakkortusissallugu akiuniarneq aqutaassanngitsoq isumaqarpugut, pinaveersaartitsinerit aammalu suliniutit erseqqissut peqataatitsiffiusut amerlasuut sakkortuumik tapersersorneqartuassasut ingerlaartuassasullu isumaqarpugut. Taamaattoq kinguaassiuutitigut atornerluineq akiorniarneqarnerani inatsisitigut ullutsinnut naleqqussaanissaq tapersersoqaarput aammalu sakkortunerujussuarmik pineqaatissiisarnissaq eqqunneqarneratigut inuiattut akuersaanngilluinnarnitsinnik oqariartorneq ersersinneqassaaq aammalu atornerlunneqarsimasunut illersuinerput tunuliaqutaanerpullu naqissusissallutigu.

Siunnersuuteqartoq qutsavigeriarlugu Naalakkersuisut allannguutissatut siunnersuutaat taperserparput.